

Guía Docente				
Datos Identificativos				2013/14
Asignatura (*)	Lingua e Cultura Clásica	Código	613G02006	
Titulación	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Galego			
Prerrequisitos				
Departamento	Filloxía Española e Latina			
Coordinación	Gonzalez Muñoz, Luis Fernando	Correo electrónico	fernando.gonzalez.munoz@udc.es	
Profesorado	Ferraces Rodríguez, Arsenio	Correo electrónico	a.ferraces@udc.es	
	Gonzalez Muñoz, Luis Fernando		fernando.gonzalez.munoz@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo da lingua, da literatura e doutros aspectos da cultura latina da Antigüidade, con especial atención ao seu legado na civilización occidental			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A13	Coñecer a lingua, a literatura e a cultura latina.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación		
	Coñecer as técnicas de análise lingüística e literaria	A1	B1
Aplicar as técnicas de análise lingüística e literaria a textos literarios latinos	A2	B7	C6
Coñecer a historia da lingua latina	A13	B5	
Coñecer a historia da literatura latina	A13	B5	
Coñecer aspectos relevantes da cultura latina e da súa pervivencia na civilización occidental	A13	B8	C4
Sintetizar e valorar criticamente información especializada	A11	B7	C6
Utilizar recursos bibliográficos, bases de datos e ferramentas de procura de información	A11	B1	C3
Relacionar os contidos específicos desta materia cos de outras áreas e disciplinas	A14	B5	C4
Organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva		B6	
Apreciar a diversidade		B8	

Contidos	
Temas	Subtemas
1 Instrumentos para o estudo da civilización latina e o seu legado	1.1 Principais recursos bibliográficos para o estudo do mundo antigo e da lingua e a literatura latina 1.2 Outros recursos dispoñíbeis na web
2 Morfoloxía nominal da lingua latina	2.1 A flexión dos substantivos 2.2 A flexión dos adxectivos 2.3 A flexión dos pronomes
3 Morfoloxía verbal da lingua latina	3.1 As formas do tema de presente 3.2 As formas do tempo de pasado 3.3 Infinitivos, xerundio e participios
4. Sintaxe da lingua latina I: a oración simple e a oración de relativo	4.1 Funcións e usos dos casos 4.2 Sintagmas preposicionais 4.3 As oracións de relativo
5 Sintaxe da lingua latina II: a oración subordinada	5.1 As oracións de infinitivo (Acl) 5.2 As oracións subordinadas substantivas 5.3 As oracións subordinadas adverbiais: causais, consecutivas, finais, concesivas e condicionais
6 Concepto e periodización da literatura latina	6.1 Concepto e usos da literatura no Mundo Antigo 6.2 Particularidades dos sistemas literarios da Antigüidade: oralidade e escritura; literatura, vida social e educación 6.3 Etapas da literatura latina 6.4 A transmisión manuscrita e impresa
7 Descrición xeral dos xéneros literarios poéticos na literatura latina	7.1 Poesía épica 7.2 Poesía dramática 7.3 Poesía didáctica 7.4 Xéneros da poesía persoal: lírica, iambo, elexía, epigrama, sátira, bucólica
8 A poesía épica en Roma	8.1 Existiu en Roma unha épica oral? 8.2 O poema histórico romano 8.3 O cultivo do epilión en Roma 8.4 Breve introdución á Eneida 8.5 A épica romana despois de Virxilio
9 Análise literaria da Eneida: aspectos de contido	9.1 A materia de Troia na Eneida 9.2 A protohistoria de Italia na Eneida 9.3 O discurso histórico da Eneida 9.4 As prácticas relixiosas na Eneida
10 Análise literaria da Eneida: aspectos formais	10.1 A caracterización dos personaxes 10.2 As técnicas narrativas 10.3 A elocución épica 10.4 O estilo virxiliano

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	2	10	12
Análise de fontes documentais	20	38	58
Sesión maxistral	22	0	22
Lecturas	0	20	20

Traballos tutelados	0	36	36
Atención personalizada	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Os estudantes farán un exercicio práctico a metade do cuatrimestre sobre as cuestións desenvolvidas nos cinco primeiros temas, e un segundo exercicio teórico a final de curso sobre as cuestións correspondentes aos cinco últimos temas.
Análise de fontes documentais	Exercicios de análise e comentario lingüístico e literario de textos latinos. Estes exercicios levaranse a cabo maioritariamente nas sesións prácticas
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor de contidos relativos a cada un dos temas e subtemas co apoio de presentacións en formato power-point e documentación adicional en formato impreso ou dixital (en especial, recursos web)
Lecturas	A lectura por conta do estudante da Eneida de Virxilio terá carácter obrigatorio e será avaliado mediante un control de lectura específico. Na aula darase lectura pública a textos diversos ao longo dalgunhas das sesións prácticas
Traballos tutelados	O estudante elaborará por conta propia, baixo a supervisión do profesor, un traballo individual de análise literaria a propósito da Eneida

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais Traballos tutelados	O estudante asistirá a titorías individuais concertadas a fin de que o profesor supervise a planificación e o desenvolvemento do traballo tutelado e das actividades de análise de fontes documentais

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Análise de fontes documentais	As diversas actividades de análise e comentario de textos faranse en sesións presenciais de carácter práctico e con dinámica de grupo. Valorarase tanto a asistencia como a participación activa de cada estudante no desenvolvemento das mesmas.	20
Lecturas	O estudante dará conta do aproveitamento das lecturas obrigatorias por medio de exercicios específicos de control de lectura.	10
Proba obxectiva	Probas escritas individuais de carácter práctico e teórico, que se efectuarán, respectivamente, a metade e a final de curso a propósito dos diversos contidos desenvolvidos, tanto nas sesións maxistras como nas sesións de carácter práctico. Requirirase unha cualificación mínima de 4 en cada unha destas probas para poder facer media cos demais conceptos.	50
Traballos tutelados	Valorarase sobre todo o rigor da análise e a capacidade de síntese, mais tamén a orixinalidade dos enfoques, así como a corrección da expresión escrita. A presentación deste traballo ten carácter obrigatorio para superar a materia.	20

Observacións avaliación

En caso de que as actividades presentadas por escrito non cumpran unhas esixencias mínimas de corrección lingüística, serán devoltas sen cualificar ao estudante para que as revise e as entregue de novo.

Os estudantes que non aprobasen a materia na oportunidade de xuño poderán repetir en xullo as probas e/ou os traballos non superados ou aqueles que non presentasen en tempo e forma.

O estudante será cualificado con Non Presentado en caso de que non realice as probas obxectivas previstas.

O estudante matriculado na modalidade de tempo parcial será dispensado de asistencia ás sesións prácticas. A porcentaxe da avaliación correspondente a estas será compensado na baremación das probas obxectivas, que pasarán do 50% ao 70%.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Leighton D. Reynolds e Nigel G. Wilson (1986). Copistas y filólogos. Madrid. Gredos
- Virgilio (2008). Eneida . RBA editores
- George Hacquard (2008). Guía de la Roma antigua. Atenea
- Carmen Codoñer Medrino (1997). Historia de la literatura latina. Madrid. Cátedra
- Michael Von Albrecht (1992/1997). Historia de la literatura romana I-II. Barcelona. Herder
- J. Molina Yévenes (1993). Iniciación a la fonética, fonología y morfología latinas. Barcelona
- Tomás González Rolán e Lisardo Rubio (1985). Nueva gramática latina. Madrid
- Lisardo Rubio (1995). Nueva sintaxis latina simplificada. Madrid. Ediciones Clásicas
- J.M. Baños Baños (2009). Sintaxis del latín clásico. Madrid. Liceus
- Hugo Francisco Bauzá (2008). Virgilio y su tiempo. Madrid. Akal
- Anne Marie Guillemin (1982). Virgilio: poeta, artista y pensador. Barcelona. Paidós

Bibliografía complementaria

- Juan Signes Codoñer (2005). Antiquae lectiones. El legado clásico desde la Antigüedad hasta la Revolución Francesa. Madrid. Cátedra
- M.C. Howatson (1991). Diccionario de la literatura clásica. Madrid. Alianza
- Pierre Grimal (1965). Diccionario de mitología griega y romana. Barcelona. Paidós
- Richard Jenkyns (1995). El legado de Roma. Una nueva valoración. Barcelona. Crítica
- Rudolf Pfeiffer (1981). Historia de la Filología Clásica. Madrid. Gredos
- E.J. Kenney ? W.V. Clausen (1989-1990). Historia de la literatura clásica, pp. 372-410. Madrid. Gredos
- George A. Kennedy (2003). La retórica clásica y su tradición cristiana y secular. Logroño. Instituto de Estudios Riojanos
- Gilbert Highet (1978). La tradición clásica I-II. México. FCE
- Luis Alfonso Hernández Miguel (2008). La tradición clásica. La transmisión de las literaturas griega y latina antiguas y su recepción en las vernáculos occidentales. Madrid. Liceus
- Guy Serbat (1994). Les structures du latin. Paris
- Giuglielmo Cavallo e outros (1989-1991). Lo spazio letterario di Roma antica (5 vols.). Roma

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías